

Na podlagi prvega odstavka 6. člena in četrtega odstavka 7. člena Zakona o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO
o določitvi bistvenih storitev in podrobnejši metodologiji za določitev izvajalcev
bistvenih storitev

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina)

Ta uredba določa tiste storitve iz Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08, v nadaljnjem besedilu: SKD 2008), ki se za potrebe izvajanja Zakona o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18, v nadaljnjem besedilu: ZInfV) štejejo za bistvene, in metodologijo za določitev izvajalcev bistvenih storitev (v nadaljnjem besedilu: IBS), vključno z vrednotenjem medpodročnih in področnih dejavnikov.

2. člen
(omejitev uporabe)

- (1) Ta uredba se ne uporablja za storitve, katerih zagotavljanje je odvisno od informacijskih sistemov, ki jih upravlja Evropski sistem centralnih bank.
- (2) Ta uredba se ne uporablja za storitve, katerih zagotavljanje je odvisno od informacijskih sistemov v upravljanju Banke Slovenije, ki jih nadzira Evropski sistem centralnih bank.
- (3) Ta uredba ne posega v nadzor informacijskih sistemov s področja pristojnosti Banke Slovenije ali Evropskega sistema centralnih bank, ki ga urejajo predpisi Evropske unije in na njihovi podlagi sprejeti predpisi Republike Slovenije.

3. člen
(uporabljeni izrazi)

- (1) V tej uredbi izraz uporabnik ali uporabnica (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) pomeni fizično ali pravno osebo, ki uporablja posamezno bistveno storitev neposredno, posredno ali s posredovanjem oziroma je odvisna od nje.
- (2) Drugi izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen, kot je določen v zakonu, ki ureja informacijsko varnost in v predpisih s področja delovanja IBS.

SKUPNE DOLOČBE

4. člen

(področja in podpodročja na katerih se izvajajo bistvene storitve)

- (1) Področja, na katerih se izvajajo bistvene storitve so:
 - energija,
 - digitalna infrastruktura,
 - oskrba s pitno vodo in njena distribucija,
 - zdravstvo,
 - promet,
 - bančništvo,
 - infrastruktura finančnega trga,
 - preskrba s hrano in
 - varstvo okolja.
- (2) Na področju energija iz prejšnjega odstavka so naslednja podpodročja:
 - elektrika,
 - nafta,
 - plin.
- (3) Na področju promet iz prvega odstavka tega člena so naslednja podpodročja:
 - zračni promet,
 - železniški promet,
 - vodni promet,
 - cestni promet

5. člen

(določitev bistvenih storitev)

Seznam bistvenih storitev je naveden v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

6. člen

(določitev metodologije)

- (1) Pri določitvi IBS se upošteva:
 - ali subjekt zagotavlja bistveno storitev iz seznama v prilogi 1 te uredbe,
 - ali je zagotavljanje te bistvene storitve odvisno od omrežij in informacijskih sistemov in
 - ali bi incident imel pomemben negativni vpliv na zagotavljanje te storitve.
- (2) Pri določitvi, ali bi incident imel pomemben negativen vpliv iz prejšnjega odstavka, se upoštevajo medpodročni in področni dejavniki.
- (3) Pri določitvi, ali bi incident imel pomemben negativen vpliv iz prvega odstavka tega člena,

se upoštevajo vsaj trije medpodročni dejavniki in hkrati še vsaj dva področna dejavnika.

- (4) Pri določitvi izvajalcev bistvenih storitev s področja bančništva je potrebno predhodno soglasje Banke Slovenije, če je zagotavljanje teh storitev odvisno od informacijskih sistemov Banke Slovenije, ki niso informacijski sistemi iz prvega ali drugega odstavka 2. člena te uredbe in jih Banka Slovenije uporablja za izvajanje svojih nalog po Zakonu o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17; v nadaljnjem besedilu: ZBS-1), Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 230; v nadaljnjem besedilu: Statut) in predpisih Evropske unije.

7. člen **(medpodročni dejavniki)**

Šteje se, da so medpodročni dejavniki iz drugega odstavka prejšnjega člena izpolnjeni, če:

- je število uporabnikov, ki so odvisni od zadevne bistvene storitve subjekta enako ali večje, kot je to opredeljeno pri področnih dejavnikih glede števila uporabnikov, ki bi jih prizadela motnja pri zagotavljanju zadevne bistvene storitve;
- so od zadevne bistvene storitve odvisne storitve drugih področij ali podpodročij iz 4. člena te uredbe;
- stopnja in trajanje vpliva, ki bi ga incidenti lahko imeli na gospodarske in družbene dejavnosti ali na javno varnost, je enaka ali presega kriterije področnih dejavnikov zadevne bistvene storitve;
- tržni delež posameznega subjekta, ki zagotavlja bistveno storitev, je 50 odstotkov ali več na trgu, ki se nanaša na posamezno bistveno storitev na območju, kot je to za posamezno bistveno storitev opredeljeno pri področnih dejavnikih;
- geografsko razširjenost, kar zadeva območje, ki bi ga incident lahko prizadel, zajema območje z več kot 100.000 prebivalci oziroma gre za območje, enako ali večje, kot je to za posamezno bistveno storitev opredeljeno pri področnih dejavnikih;
- za ohranitev zadostne ravni bistvene storitve niso kratkoročno razpoložljivi alternativni načini za zagotavljanje zadevne storitve.

PODROČNI DEJAVNIKI

8. člen **(področni dejavniki)**

Pri določitvi IBS se kot področni dejavniki upoštevajo dejavniki, kot so določeni za posamezno bistveno storitev iz priloge 1 te uredbe po področjih oziroma podpodročjih iz 4. člena te uredbe.

9. člen (dejavniki na področju energije)

(1) Dejavniki na podpodročju elektrike za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Prenos električne energije:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke preko prenosnega omrežja izvajalca bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči razpad elektroenergetskega sistema v obsegu, da je za njegovo ponovno vzpostavitev na celotnem območju Republike Slovenije potrebnih najmanj teden dni;
- razpad elektroenergetskega sistema ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Distribucija električne energije:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za tri dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju, večjem od deset odstotkov površine Republike Slovenije.

3. Trgovanje z električno energijo (prodaja električne energije odjemalcem):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov električne energije na ozemlju Republike Slovenije;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za tri dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

(2) Dejavniki na podpodročju nafte za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Trgovina na drobno z lastnimi motornimi gorivi:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju, večjem od deset odstotkov površine Republike Slovenije.

2. Posredništvo pri prodaji motornih goriv na drobno:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju, večjem od deset odstotkov površine Republike Slovenije.

3. Skladiščenje (obratovanje skladišč za nafto in naftne derivate - cisterne):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;

- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

(3) Dejavniki na področju plina za bistveni storitvi iz priloge 1:

1. Distribucija plinastih goriv po plinovodni mreži:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju, večjem od deset odstotkov površine Republike Slovenije.

2. Trgovanje s plinastimi gorivi po plinovodni mreži (prodaja plina uporabnikom prek plinovodne mreže):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

3. Cevovodni transport (transport plina po cevovodih - plinovodih):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

10. člen

(dejavniki na področju digitalne infrastrukture)

Dejavniki za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Telekomunikacijske dejavnosti po vodih (storitev stičišč omrežij):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi lahko prizadela več kot 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitve iz te točke za več kot šest ur;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Telekomunikacijske dejavnosti po vodih (storitve sistema domenskih imen, vključno s storitvijo sistema domenskih imen najvišje ravni):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi lahko prizadela več kot 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitve sistema domenskih imen najvišje ravni za več kot šest ur ali lahko povzroči prekinitev zagotavljanja drugih storitev iz te točke za več kot 12 ur;

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

3. Telekomunikacijske dejavnosti po vodih (storitev registra domenskih imen najvišje ravni):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi lahko prizadela več kot 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitve iz te točke za več kot 24 ur;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

11. člen

(dejavniki na področju oskrbe s pitno vodo in njene distribucije)

Dejavniki za bistvene storitve iz priloge 1:

Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode (zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode za gospodinjstva):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi lahko prizadela več kot 100.000 uporabnikov (obvezen dejavnik);
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju, večjem od deset odstotkov površine Republike Slovenije.

12. člen

(dejavniki na področju zdravstva)

Dejavniki za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Bolnišnična zdravstvena dejavnost (storitve bolnišničnega zdravstvenega varstva, namenjene hospitaliziranim pacientom):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi lahko prizadela več kot 1.000 fizičnih oseb, šteto glede na število postelj pri posameznem izvajalcu te storitve (obvezen dejavnik);
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Splošna zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost (svetovanje, diagnostika in zdravljenje, ki ga opravljajo zdravniki splošne medicine ali zdravniki pediatri):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi lahko prizadela več kot 100.000 fizičnih oseb, šteto glede na število opredeljenih zavarovanih oseb pri posameznem izvajalcu te storitve (obvezen dejavnik);
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

3. Specialistična zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost (specialistično svetovanje, diagnostika in zdravljenje):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi lahko prizadela več kot 400.000 fizičnih oseb, šteto glede na število obiskov pacientov pri posameznem izvajalcu te storitve na letni ravni (obvezen dejavnik);
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

4. Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s farmacevtskimi izdelki (lekarniška dejavnost – izdajanje zdravil na recept):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi lahko prizadela več kot 100.000 fizičnih oseb, šteto glede na število dvigov zdravil na recept v obdobju enega meseca pri posameznem izvajalcu teh storitev (obvezen dejavnik);
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

13. člen

(dejavniki na področju prometa)

(1) Dejavniki na podpodročju zračni promet za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Potniški zračni promet:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 2.000 fizičnih oseb;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje storitve iz te točke v zračnem prostoru Republike Slovenije za več kot 12 ur;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Tovorni zračni promet:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 10.000 uporabnikov;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje storitve iz te točke v zračnem prostoru Republike Slovenije za več kot 12 ur;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

3. Spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu (obratovanje letaliških terminalov in podobnih objektov, obratovanje letališč, kontrola zračnega prometa in dejavnost služb na letališčih, vključno s protipožarno varnostjo):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi prizadela vsaj 2.000 uporabnikov;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje storitev iz te točke v zračnem prostoru Republike Slovenije za več kot 12 ur;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

(2) Dejavniki na podpodročju železniški promet za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Železniški potniški promet:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke na glavnih progah bi prizadela vsaj 10.000 fizičnih oseb;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje vsega železniškega potniškega prometa na glavnih progah za najmanj teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Železniški tovorni promet:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke na železniških tovornih koridorjih bi prizadela vsaj 20.000 uporabnikov;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje vsega železniškega tovornega prometa na železniških tovornih koridorjih za najmanj teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

3. Spremljajoče storitvene dejavnosti v železniškem kopenskem prometu (obratovanje železniških postaj, ranžirnih postaj terminalov tovornega prometa in druge železniške infrastrukture):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke na železniških tovornih koridorjih in glavnih progah bi prizadela vsaj 10.000 uporabnikov;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje storitev iz te točke na železniških tovornih koridorjih in glavnih progah za najmanj teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

(3) Dejavniki na podpodročju vodni promet za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Pomorski potniški promet:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 2.000 fizičnih oseb;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje storitve iz te točke za najmanj teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Pomorski tovorni promet:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela vsaj 10.000 uporabnikov;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje storitve iz te točke za najmanj teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

3. Spremljajoče storitvene dejavnosti v vodnem prometu (obratovanje pristanišč in pomolov, obratovanje vodnih zapornic in navigacija, vključno z delovanjem obalnih postaj za pomorsko radijsko komunikacijo in opreme ter sistemov za nadzor in upravljanje pomorskega prometa, pilotaža, sidranje, reševanje plovil, obratovanje svetilnikov in drugih objektov za varnost plovbe):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi prizadela vsaj 20.000 uporabnikov;
- incident lahko onemogoči zagotavljanje storitev iz te točke za 24 ur ali več;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

(4) Dejavniki na podpodročju cestni promet za bistveno storitev iz priloge 1:

Spremljajoče storitvene dejavnosti v cestnem kopenskem prometu (obratovanje cestne infrastrukture, cestninskih postaj, mostov in tunelov za avtoceste in hitre ceste):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz tega odstavka bi prizadela vsaj 20.000 uporabnikov;
- incident lahko onemogoči zagotavljanju storitev iz tega odstavka za 24 ur;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz tega odstavka ima vpliv na območju Republike Slovenije.

14. člen

(dejavniki na področju bančništva)

Dejavniki za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Centralno bančništvo (delovanje v vlogi bančnika državnega sektorja, vključno glede podračunov za pokojninsko, zdravstveno in socialno zavarovanje):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi prizadela več kot 50.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči motnjo pri zagotavljanju storitve iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Drugo denarno posredništvo (sprejemanje depozitov in dajanje kreditov s strani bank, hranilnic in kreditnih zadrug):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi prizadela več kot 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot tri dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

3. Druge pomožne dejavnosti za finančne storitve, razen za zavarovalništvo in pokojninske sklade (dejavnost obdelave finančnih transakcij in dejavnost poravnav, vključno s transakcijami s kreditnimi karticami - plačilni promet):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi prizadela več kot 10.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot en dan;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

15. člen

(dejavniki na področju infrastrukture finančnega trga)

Dejavniki za bistvene storitve iz priloge 1:

1. Upravljanje finančnih trgov (poslovanje in nadzor finančnih trgov razen tistega, ki ga opravljajo državni organi: zbirna hramba vrednostnih papirjev, ugotavljanje in izpolnjevanje obveznosti iz poslov z vrednostnimi papirji ter vodenje centralnega registra imetnikov nematerializiranih vrednostnih papirjev):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi prizadela več kot 10.000 uporabnikov;

- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot tri delovne dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

2. Posredništvo pri trgovanju z vrednostnimi papirji (trgovanja z vrednostnimi papirji, s katerimi se trguje na mestu trgovanja v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov in s tem povezane dejavnosti, borzno posredništvo vrednostnih papirjev):

- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke bi prizadela več kot 10.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot tri delovne dni;
- motnja pri zagotavljanju storitev iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

16. člen

(dejavniki na področju preskrbe s hrano)

Dejavniki za bistvene storitve iz priloge 1:

Skladiščenje (obratovanje skladišč za osnovne prehrabne proizvode):

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi lahko prizadela več kot 100.000 uporabnikov;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitev iz te točke za več kot teden dni;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju Republike Slovenije.

17. člen

(dejavniki na področju varstva okolja)

Dejavniki za bistvene storitve iz priloge 1:

Ravnanje z nevarnimi odpadki:

- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke bi lahko povzročila onesnaženje ali radioaktivno kontaminacijo okolja z neposrednim kratkoročnim vplivom na zdravje več kot 50.000 fizičnih oseb;
- incident lahko povzroči prekinitev zagotavljanja storitve iz te točke za več kot 24 ur;
- motnja pri zagotavljanju storitve iz te točke ima vpliv na območju z več kot 50.000 prebivalci ali na območju, ki je večje od 100 ha.

KONČNA DOLOČBA

18. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne xx. xx. xxxx
EVA 2018-3130-0029

Priloga 1

Področje	Podpodročje	SKD	Naziv	Opomba - omejitev
Energija	Elektrika	35.120	Prenos električne energije	
		35.130	Distribucija električne energije	
		35.140	Trgovanje z električno energijo	Prodaja električne energije odjemalcem.
	Nafta	47.301	Trgovina na drobno z lastnimi motornimi gorivi	
		47.302	Posredništvo pri prodaji motornih goriv na drobno	
		52.100	Skladiščenje	Obratovanje skladišč za nafto in naftne derivate (cisterne).
	Plin	35.220	Distribucija plinastih goriv po plinovodni mreži	
		35.230	Trgovanje s plinastimi gorivi po plinovodni mreži	Prodaja plina uporabnikom prek plinovodne mreže.
		49.500	Cevovodni transport	Transport plina po cevovodih (plinovodih).
Digitalna infrastruktura		61.100	Telekomunikacijske dejavnosti po vodih	Storitev zagotavljanja stičišč omrežij (razen za izvajalce storitev, ki so izključeni na podlagi tretjega odstavka 2. člena ZInfV).
		61.100	Telekomunikacijske dejavnosti po vodih	Storitev sistema domenskih imen, vključno s storitvijo sistema domenskih imen najvišje ravni (razen za izvajalce storitev, ki so izključeni na podlagi tretjega odstavka 2. člena ZInfV).
		61.100	Telekomunikacijske dejavnosti po vodih	Storitev registra domenskih imen najvišje ravni.
Oskrba s pitno vodo in njena distribucija		36.000	Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode za gospodinjstva.
Zdravstvo		47.730	Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s farmacevtskimi izdelki	Lekarniška dejavnost – izdajanje zdravil na recept.
		86.100	Bolnišnična zdravstvena dejavnost	Storitve bolnišničnega zdravstvenega varstva, namenjene hospitaliziranim pacientom.
		86.210	Splošna zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost	Svetovanje, diagnostika in zdravljenje, ki ga opravljajo zdravniki splošne medicine ali zdravniki pediatri.

		86.220	Specialistična zunajbolnišnična zdravstvena dejavnost	Specialistično svetovanje, diagnostika in zdravljenje.
Promet	Zračni promet	51.100	Potniški zračni promet	
		51.210	Tovorni zračni promet	
		52.230	Spremljajoče storitvene dejavnosti v zračnem prometu	Obratovanje letaliških terminalov in podobnih objektov, obratovanje letališč, kontrola zračnega prometa in dejavnost služb na letališčih, vključno s protipožarno varnostjo.
	Železniški promet	49.100	Železniški potniški promet	
		49.200	Železniški tovorni promet	
		52.210	Spremljajoče storitvene dejavnosti v kopenskem prometu	- Obratovanje železniških postaj; - Obratovanje ranžirnih postaj terminalov tovarnega prometa in druge železniške infrastrukture.
	Vodni promet	50.100	Pomorski potniški promet	
		50.200	Pomorski tovorni promet	
		52.220	Spremljajoče storitvene dejavnosti v vodnem prometu	Obratovanje pristanišč in pomolov, obratovanje vodnih zapornic in navigacija, vključno z delovanjem obalnih postaj za pomorsko radijsko komunikacijo in opreme ter sistemov za nadzor in upravljanje pomorskega prometa, pilotaža, sidranje, reševanje plovil, obratovanje svetilnikov in drugih objektov za varnost plovbe.
	Cestni promet	52.210	Spremljajoče storitvene dejavnosti v kopenskem prometu	Obratovanje cestne infrastrukture, cestninskih postaj, mostov in tunelov za avtoceste in hitre ceste.
Bančništvo		64.110	Centralno bančništvo	Delovanje v vlogi bančnika državnega sektorja, vključno glede podračunov za pokojninsko, zdravstveno in socialno zavarovanje (razen storitev iz prvega in drugega odstavka 2. člena te uredbe).
		64.190	Drugo denarno posredništvo	Sprejemanje depozitov in dajanje kreditov s strani bank, hranilnic, kreditnih zadrug.
		66.190	Druge pomožne dejavnosti za finančne storitve, razen za zavarovalništvo in pokojninske sklade	Dejavnost obdelave finančnih transakcij in dejavnost poravnave, vključno s transakcijami s kreditnimi karticami (plačilni promet) (razen storitev iz prvega in drugega odstavka 2. člena te uredbe).
Infrastruktura finančnega trga		66.110	Upravljanje finančnih trgov	Poslovanje in nadzor finančnih trgov razen tistega, ki ga opravljajo državni organi.

		66.120	Posredništvo pri trgovanju z vrednostnimi papirji in borznim blagom	Trgovanje na finančnih trgih za tuj račun in s tem povezane dejavnosti.
Preskrba s hrano		52.100	Skladiščenje	Obratovanje skladišč za osnovne prehrabne proizvode.
Varstvo okolja		38.220	Ravnanje z nevarnimi odpadki	

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Predložena uredba se izdaja na podlagi prvega odstavka 6. člena in četrtega odstavka 7. člena Zakona o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18; v nadaljnjem besedilu: ZInfV).

Prvi odstavek 6. člena ZInfV določa:

»(1) Za namen določitve izvajalcev bistvenih storitev Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) določi seznam bistvenih storitev iz predpisa, ki ureja standardno klasifikacijo dejavnosti.«.

Četrty odstavek 7. člena ZInfV določa:

»(4) Metodologijo za določitev izvajalcev bistvenih storitev podrobneje določi vlada.«.

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Drugi odstavek 42. člena ZInfV določa, da se podzakonska predpisa iz prvega odstavka 6. člena in četrtega odstavka 7. člena zakona sprejmeta v šestih mesecih od uveljavitve zakona.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna

Naraščajoči trend obsega kibernetских incidentov in velika odvisnost gospodarstva in celotne družbe od neprekinjenega delovanja omrežij in informacijskih sistemov zahtevajo celovito ureditev in tudi okrepitev področja zagotavljanja informacijske varnosti, upoštevaje zaveze iz sprejetih strateških domačih in mednarodnih dokumentov, in sicer Resolucije o strategiji nacionalne varnosti RS, Strategije kibernetске varnosti Evropske unije »Odprt, varen in zavarovan kibernetски prostor«, nacionalne Strategije kibernetске varnosti in še posebej Direktive (EU) 2016/1148/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L št. 194 z dne 19. 7. 2016, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2016/1148/ES).

ZInfV ureja področje informacijske varnosti in ukrepe za doseganje visoke ravni varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Republiki Sloveniji, ki so bistvenega pomena za nemoteno delovanje države v vseh varnostnih razmerah ter zagotavljajo bistvene storitve za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti v RS. ZInfV predvideva, da so med zavezanci po tem zakonu tudi izvajalci bistvenih storitev (v nadaljnjem besedilu: IBS) in določa osnovna merila za njihovo določitev s strani Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS). Vlada RS v prvem koraku z uredbo najprej določi seznam bistvenih storitev ter podrobnejšo metodologijo za določitev posameznega izvajalca bistvenih storitev, kar bo Vlada RS storila v naslednjem koraku s konkretno določitvijo posameznega IBS.

S predloženo uredbo Vlada RS torej določa:

- seznam bistvenih storitev (skladno s prvim odstavkom 6. člena ZInfV), in
- podrobnejšo metodologijo za določitev IBS (skladno s četrtyim odstavkom 7. člena), vključno z vrednotenjem medpodročnih in področnih dejavnikov.

Pri določanju postopka določitve IBS so bili tako v ZInfV (prvi odstavek 7. člena ZInfV) kot v predloženi uredbi upoštevani koraki, kot izhajajo iz Direktive 2016/1148/ES. Iz uvodne izjave št. 20 Direktive 2016/1148/ES namreč smiselno izhaja, da je pri določanju IBS najprej treba za vsako področje oceniti, katere storitve štejemo za bistvene za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti, v naslednjem koraku pri določitvi posameznega IBS pa preučiti,

ali subjekt zagotavlja storitev, ki je vključena na seznam bistvenih storitev. Glede na uvodno izjavo št. 23 Direktive 2016/1148/ES je bilo pri oceni bistvenosti storitev pomembno tudi to, da gre za storitve, ki se v Republiki Sloveniji dejansko zagotavljajo (zato nekatere storitve, ki bi glede na Prilogo II Direktive 2016/1148/ES načeloma sodile na seznam bistvenih storitev, niso bile vključene v predloženo uredbo v Prilogi 1).

Pri oceni, katere storitve štejemo za bistvene na posameznem področju, je bila kot izhodišče vzeta Priloga II Direktive 2016/1148/ES, ki predvideva, katere vrste subjekti izvajajo bistvene storitve, poleg tega pa je bila glede na nacionalno ureditev po ZInfV ocena bistvenosti storitev narejena tudi za področji preskrbe s hrano in varstva okolja.

Predlog uredbe v nadaljevanju tudi ovrednoti medpodročne in področne dejavnike (ki sicer že izhajajo iz ZInfV), ki vplivajo na ugotovitev, ali bi incident imel pomemben vpliv na zagotavljanje bistvene storitve, kar je eno izmed meril za določitev IBS.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

Presoja posledic ZInfV za posamezna področja je bila celovito predstavljena v predlogu zakona in se nanaša tudi na predloženo Uredbo o določitvi bistvenih storitev in podrobnejši metodologiji za določitev izvajalcev bistvenih storitev, ki se izdaja kot podzakonski predpis ZInfV.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

SPLOŠNE DOLOČBE

Namen Uredbe o določitvi bistvenih storitev in podrobnejši metodologiji za določitev izvajalcev bistvenih storitev (v nadaljnjem besedilu: uredba) je določitev:

- storitev, ki se za potrebe izvajanja ZInfV štejejo za bistvene in so določene glede na Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08) (skladno s prvim odstavkom 6. člena ZInfV), in
- podrobnejše metodologije za določitev IBS (skladno s četrnim odstavkom 7. člena), vključno z vrednotenjem medpodročnih in področnih dejavnikov.

Omejitev uporabe uredbe:

Zaradi zagotavljanja neodvisnosti Banke Slovenije kot neodvisne pravne osebe javnega prava, kot jo določa Ustava RS kot tudi Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, ki je sestavni del Sporazuma o delovanju EU, je položaj Banke Slovenije urejen s posebnim členom glede na to da so v seznam bistvenih storitev uvrščene tudi določene storitve Banke Slovenije oziroma storitve subjektov, ki jih le-ta nadzira.

Določbe o zagotavljanju neodvisnosti Banke Slovenije v predloženi uredbi so toliko pomembnejše, ker se ZInfV do teh vprašanj še ni izrecno opredelil, saj je vpliv na Banko Slovenije dejansko razviden šele iz predložene uredbe. Primerjalno pojasnjujemo, da so pri tem bile smiselno uporabljene dikcije, kot so bile uporabljene tudi pri Zakonu o kritični infrastrukturi (Uradni list RS, št. 75/17). Iz pristojnosti urejanja z uredbo so tako izvzete storitve, katerih zagotavljanje je odvisno od informacijskih sistemov, ki jih upravlja Evropski sistem centralnih bank, in storitve, katerih zagotavljanje je odvisno od informacijskih sistemov v upravljanju Banke Slovenije, ki jih nadzira Evropski sistem centralnih bank. Omejeni so tudi učinki uredbe na nadzor informacijskih sistemov s področja pristojnosti Banke Slovenije ali

Evropskega sistema centralnih bank, ki ga urejajo predpisi Evropske unije in na njihovi podlagi sprejeti predpisi Republike Slovenije.

SKUPNE DOLOČBE

Uredba vsebinsko sledi Prilogi II Direktive 2016/1148/ES in bistvene storitve razdeli na področja oziroma podpodročja. Seznam bistvenih storitev je s predloženo uredbo določen s Prilogo 1 k uredbi, iz katere je razvidno:

- področje glede na drugi odstavek 5. člena ZInFV (energija, digitalna infrastruktura, oskrba s pitno vodo in njena distribucija, zdravstvo, promet, bančništvo, infrastruktura finančnega trga, preskrba s hrano in varstvo okolja),
- podpodročje (kjer je to potrebno glede na Prilogo II Direktive 2016/1148/ES; in sicer sta to področji energije- elektrika, nafta, plin in prometa- zračni, železniški, vodni, cestni),
- šifra podrazreda standardne klasifikacije dejavnosti in naziv (iz Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti- Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08) ter
- po potrebi omejitve, na katere dejavnosti znotraj podrazreda oziroma naziva iz SKD se bistvena storitev nanaša.

Z navedenim se tudi konkretizirajo določbe uvodne izjave št. 22 Direktive 2016/1148/ES, ki pravi, da je možno, *»da subjekti v sektorjih in podsektorjih iz te direktive zagotavljajo tako bistvene storitve kakor tudi druge storitve, ki ne štejejo za bistvene. [...] Za izvajalce bistvenih storitev bi morale veljati posebne varnostne zahteve, vendar le za tiste storitve, ki štejejo za bistvene. Države članice bi za namen določitve izvajalcev bistvenih storitev zato morale sestaviti seznam storitev, ki štejejo za bistvene«.*

Ocena o tem, ali subjekt zagotavlja bistveno storitev, temelji na kriterijih, kot izhajajo že iz 7. člena ZInFV, podrobnejšo metodologijo za določitev IBS pa ZInFV prepušča vladi, da jo podrobneje določi, kar se z navedeno uredbo tudi uresničuje. V naslednjem koraku pa bo po uveljavitvi uredbe vlada določila konkretne IBS. Pri določitvi IBS se skladno s predloženo uredbo tako upošteva ali subjekt zagotavlja bistveno storitev iz seznama v prilogi 1, in ali je zagotavljanje bistvene storitve odvisno od omrežij in informacijskih sistemov ter ali bi incident imel pomemben negativni vpliv na zagotavljanje te storitve. O navedenem tudi uvodna izjava Direktive 2016/1148/ES št. 20: *»Države članice bi morale pri določanju izvajalcev bistvenih storitev vsaj za vsak podsektor iz te direktive oceniti, katere storitve morajo šteti za bistvene za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti ter ali subjekti, ki so bili uvrščeni na seznam sektorjev in podsektorjev iz te direktive ter ponujajo te storitve, izpolnjujejo merila za določitev izvajalcev. Pri oceni, ali subjekt ponuja storitev, ki je bistvena za ohranitev ključnih družbenih ali gospodarskih dejavnosti, je dovolj, da se preuči, ali ta subjekt ponuja storitev, ki je vključena na seznam bistvenih storitev. Dokazati bi bilo tudi treba, da je zagotavljanje bistvene storitve odvisno od omrežij in informacijskih sistemov. Nazadnje, države članice bi morale pri oceni, ali bi incident pomembno negativno vplival na zagotavljanje storitve, upoštevati več medsektorskih dejavnikov ter po potrebi tudi dejavnike, značilne za posamezni sektor.«.*

Pri določanju, kako pomemben je negativen vpliv tega incidenta se že skladno z ZInFV upoštevajo vsaj trije medpodročni dejavniki ter še dva od prav tako v uredbi naštetih podpodročnih dejavnikov (ki so navedeni za vsako področje ali podpodročje posebej). Z namenom, da se zagotovi z Zakonom o Banki Slovenije¹ (ZBS-1) določena finančna in upravljalna avtonomija Banke Slovenije kot neodvisne pravne osebe javnega prava, ki pri

¹ Uradni list RS, št. 72/06– uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17

opravljanju svojih nalog ni vezana na sklepe, stališča in navodila državnih ali katerikoli drugih organov, je pri določitvi IBS s področja bančništva predviden institut soglasja Banke Slovenije, če je zagotavljanje teh storitev odvisno od njenih informacijskih sistemov, ki niso informacijski sistemi iz prvega ali drugega odstavka 2. člena te uredbe, in jih Banka Slovenije uporablja za izvajanje svojih nalog po ZBS-1 ter drugih relevantnih predpisih.² Podobna določba je z namenom spoštovanja neodvisnosti Banke Slovenije tudi v Zakonu o kritični infrastrukturi. Glede tega tudi uvodna izjava Direktive 2016/1148/ES št. 14: *»Evropska centralna banka je v mnenju z dne 25. julija 2014 (1) navedla, da ta direktiva ne posega v ureditev po pravu Unije, vzpostavljeno za nadzor, ki ga Eurosistem opravlja nad plačilnimi sistemi in sistemi poravnave. Primerno bi bilo, da organi, pristojni za tovrsten nadzor, in pristojni organi iz te direktive izmenjavajo izkušnje o zadevah glede varnosti omrežij in informacijskih sistemov. Enako velja za članice Evropskega sistema centralnih bank, ki niso del Eurosistema, vendar nadzorujejo plačilne sisteme in sisteme poravnave na podlagi nacionalnega prava in predpisov.«*

MEDPODROČNI DEJAVNIKI

Pri določitvi IBS se med drugim upošteva tudi merilo, ali bi incident imel pomemben negativen vpliv na zagotavljanje te storitve (skladno s prvim odstavkom 7. člena ZInfV). Glede na drugi odstavek 7. člena ZInfV se pri določanju, kako pomemben je negativen vpliv tega incidenta, upoštevajo vsaj trije od v ZInfV navedenih medpodročnih dejavnikov (izpolnjena morata biti pa še dva podpodročna dejavnika):

1. število uporabnikov, ki so odvisni od storitve subjekta;
2. odvisnost drugih področij iz drugega odstavka 5. člena ZInfV od storitve subjekta;
3. stopnja in trajanje vpliva, ki bi ga incidenti lahko imeli na gospodarske in družbene dejavnosti ali javno varnost;
4. tržni delež subjekta;
5. geografska razširjenost, kar zadeva območje, ki bi ga incident lahko prizadel;
6. pomen subjekta za ohranitev zadostne ravni storitve, ob upoštevanju razpoložljivosti alternativnih načinov za zagotavljanje storitve.

Uredba v členu, ki našteva »Medpodročne dejavnike«, sledi zgoraj navedenim dejavnikom iz ZInfV, in jih v okviru, ki ga dopušča ZInfV, podrobneje opredeljuje. Medpodročni dejavniki so podrobneje oblikovani splošno, oziroma, kjer smo ocenili za potrebno, ob sklicevanju na področne dejavnike. Pri vrednotenju teh kriterijev predložena uredba sledi tudi izhodiščem (uvodnim izjavam) iz Direktive 2016/1148/ES.

Tako je 1. medpodročni kriterij iz ZInfV v uredbi podrobneje specificiran in se glasi:

- je število uporabnikov, ki so odvisni od zadevne bistvene storitve subjekta enako ali večje, kot je to opredeljeno pri področnih dejavnikih glede števila uporabnikov, ki bi jih prizadela motnja pri zagotavljanju zadevne bistvene storitve;

Glede kriterija števila uporabnikov, ki so odvisni od storitve subjekta, je bilo potrebno zaradi različnosti in specifičnosti posameznih z uredbo zajetih področij odkazati na opredelitev tega kriterija na posameznem področju (tako da se glede izpolnjevanja kriterija št. oseb napoti na področne dejavnike posamezne bistvene storitve). Glede tega tudi uvodna izjava Direktive 2016/1148/ES št. 27: *»Države članice bi pri ugotavljanju, ali bi incident pomembno negativno vplival na zagotavljanje bistvene storitve, morale upoštevati več različnih faktorjev, kot je število uporabnikov, ki so od storitve odvisni pri zasebnih ali poslovnih namenih. Zadevna storitev se lahko uporablja neposredno, posredno ali s posredovanjem.«*

² to so Statut Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 230) ter predpisi EU

2. medpodročni kriterij iz ZInfV je v uredbi podrobneje specificiran in se glasi:

- so od zadevne bistvene storitve odvisne storitve drugih področij ali podpodročij iz 4. člena te uredbe;

Pri presojanju obstoja tega kriterija bo potrebno pretehtati medsebojno vplivanje posamezne bistvene storitve na storitve posameznih področij oziroma podpodročij. Tipičen primer bi bil npr. vpliv bistvene storitve s področja energetike na storitve s skoraj vseh ostalih področij. Gre pa za vprašanje, ki se bo presojalo pri konkretni določitvi posameznih izvajalcev bistvenih storitev, in ne vnaprej za vse primere enako.

3. medpodročni kriterij iz ZInfV je v uredbi podrobneje specificiran in se glasi:

- stopnja in trajanje vpliva, ki bi ga incidenti lahko imeli na gospodarske in družbene dejavnosti ali na javno varnost, je enaka ali presega kriterije področnih dejavnikov zadevne bistvene storitve;

Pri presojanju obstoja tega kriterija bo potrebno oceniti domet vpliva incidenta, ki bi ga hipotetično lahko imel na navedena področja (gospodarske in družbene dejavnosti ali na javno varnost). Morebiten vpliv, ki bi ga na določenem področju povzročil incident, imel na gospodarske in družbene dejavnosti ali na javno varnost, se bo presojal v konkretnih postopkih na posameznih primerih, in ne vnaprej za vse primere enako. V tem smislu tudi uvodna izjava Direktive 2016/1148/ES št. 27: *».....Države članice bi morale pri oceni morebitnega vpliva, ki bi ga incident glede na svoj obseg in trajanje lahko imel na ekonomske in družbene dejavnosti ali javno varnost, oceniti, koliko časa bo verjetno poteklo, preden bi prekinitve povzročila negativne posledice.«.*

4. kriterij iz ZInfV je v uredbi podrobneje specificiran in se glasi:

- tržni delež posameznega subjekta, ki zagotavlja bistveno storitev, je 50 odstotkov ali več na trgu, ki se nanaša na posamezno bistveno storitev na območju, kot je to za posamezno bistveno storitev opredeljeno pri področnih dejavnikih;

Pri presojanju obstoja tega kriterija bo potrebno najprej ugotoviti območje na katerem deluje oziroma lahko zagotavlja bistvene storitve potencialni izvajalec bistvenih storitev (torej pri področnih dejavnikih tretji kriterij- »geografsko razširjenost, kar zadeva območje, na katerega vpliva incident« za posamezno storitev), nato pa določiti višino tržnega deleža posameznega subjekta na zadevnem geografskem območju.

5. kriterij iz ZInfV je v uredbi podrobneje specificiran in se glasi:

- geografsko razširjenost, kar zadeva območje, ki bi ga incident lahko prizadel, zajema območje z več kot 100.000 prebivalci oziroma gre za območje, enako ali večje, kot je to za posamezno bistveno storitev opredeljeno pri področnih dejavnikih;

Glede kriterija geografske razširjenosti, kar zadeva območje, ki bi ga incident lahko prizadel, je bilo potrebno zaradi različnosti in specifičnosti posameznih z uredbo zajetih področij poleg univerzalnega kriterija (območje z več kot 100.000 prebivalci) odkazati tudi na opredelitev tega kriterija na posameznem področju (tako da se glede izpolnjevanja tega kriterija napoti tudi na področne dejavnike posamezne bistvene storitve).

6. kriterij iz ZInfV je v uredbi podrobneje specificiran in se glasi:

- za ohranitev zadostne ravni bistvene storitve niso kratkoročno razpoložljivi alternativni načini za zagotavljanje zadevne storitve.

Ker so medpodročni dejavniki navedeni za vsa področja, kjer delujejo IBS, na splošno kot minimalni prag, ki se bo upošteval pri določanju le-teh, se bo to, kaj je zadostna raven določilo glede na pravila stroke na posameznem področju. Prav tako se bo na ta način presodilo, kateri so (primerni) kratkoročni alternativni načini za zagotavljanje zadevne storitve in ali so razpoložljivi.

PODROČNI DEJAVNIKI

Pri določitvi izvajalcev bistvenih storitev se upošteva tudi merilo, ali bi incident imel pomemben negativen vpliv na zagotavljanje te storitve (skladno s prvim odstavkom 7. člena ZInfV). Glede na tretji odstavek 7. člena ZInfV se pri odločanju, ali bi incident imel pomemben negativen vpliv, upoštevata vsaj dva od treh zakonsko predvidenih dejavnikov:

V uredbi v poglavju »Področni dejavniki« so zakonski dejavniki podrobneje opredeljeni po področjih oz. podpodročjih za vsako bistveno storitev posebej ter ovrednoteni glede na naravo oziroma značilnosti posamezne bistvene storitve. Pri vrednotenju teh dejavnikov se predložena uredba skuša, kjer je to primerno, navezati na vrednotenje meril s področja določanja kritične infrastrukture, sledi pa tudi izhodiščem (uvodnim izjavam) iz Direktive 2016/1148/ES.

Uredba pri vrednotenju dejavnika »število uporabnikov« smiselno izhaja iz napotka uvodne izjave št. 27 Direktive 2016/1148/ES, da gre za »število uporabnikov, ki so od storitve odvisni pri zasebnih ali poslovnih namenih. Zadevna storitev se lahko uporablja neposredno, posredno ali s posredovanjem.«

Glede dejavnika »trajanje incidenta« uredba upošteva časovno obdobje od prekinitve ustreznega zagotavljanja storitve v smislu razpoložljivosti, avtentičnosti, celovitosti ali zaupnosti do trenutka njene ponovne vzpostavitve³ oziroma koliko časa bi verjetno poteklo preden bi incident imel pomemben negativen vpliv na zagotavljanje bistvene storitve (kar izhaja tudi iz uvodne izjave št. 27 Direktive 2016/1148/ES).

Pri dejavniku »geografska razširjenost, kar zadeva območje, na katerega vpliva incident« uredba upošteva geografsko območje, na katerem deluje oziroma lahko zagotavlja bistvene storitve izvajalec bistvenih storitev.

Dejavniki na področju energije

Pri vseh bistvenih storitvah na področju energije je minimalni prag za hipotetično število uporabnikov, ki bi jih lahko prizadela motnja pri zagotavljanju teh bistvenih storitev, postavljen relativno visoko na 100.000 uporabnikov, pri tem pa je potrebno opozoriti, da se pri oceni izpolnjenosti tega dejavnika upoštevajo vsi uporabniki, ki storitev uporabljajo neposredno, posredno ali s posredovanjem oziroma so odvisni od nje.

Pri dejavniku trajanje incidenta je potrebno presoditi, ali je dejavnik izpolnjen ne samo glede trajanja (od tri dni do več kot teden dni), temveč tudi glede posledice, ki jo povzroči incident (pri prenosu električne energije je lahko to razpad elektroenergetskega sistema, pri drugih bistvenih storitvah pa lahko incident povzroči le motnjo pri zagotavljanju storitve).

³ Tako opredelitev »trajanja incidenta« nakazuje (sicer za ponudnike digitalnih storitev) tudi Izvedbena uredba Komisije (EU) 2018/151 z dne 30. januarja 2018 o določitvi pravil za uporabo Direktive (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z dodatno specifikacijo elementov, ki jih morajo upoštevati ponudniki digitalnih storitev pri obvladovanju tveganj za varnost omrežij in informacijskih sistemov, in parametrov za določanje, ali ima incident pomemben vpliv (UL L 194, 19.7.2016, str. 1).

Dejavnik geografske razširjenosti je lahko na področju energije izpolnjen, če ima motnja pri zagotavljanju nekaterih bistvenih storitev bodisi vpliv na območju, večjem od deset odstotkov površine Republike Slovenije, bodisi na celotnem območju Republike Slovenije.

Dejavniki na področju digitalne infrastrukture

Pri vseh treh bistvenih storitvah na področju digitalne infrastrukture je minimalni prag za hipotetično število uporabnikov, ki bi jih lahko prizadela motnja pri zagotavljanju teh bistvenih storitev, postavljen relativno visoko na 100.000 uporabnikov, pri tem pa je potrebno opozoriti, da se pri oceni izpolnjenosti tega dejavnika upoštevajo vsi uporabniki, ki storitev uporabljajo neposredno, posredno ali s posredovanjem oziroma so odvisni od nje.

Glede na potrebnost hitrega odziva tega področja je dejavnik trajanja incidenta ovrednoten relativno kratko – na več kot šest ur, več kot 12 ur ali več kot 24 ur.

Glede na to da se bistvene storitve na področju digitalne infrastrukture zagotavljajo geografsko neomejeno na celotnem območju Republike Slovenije, je tako ovrednoten tudi dejavnik geografske razširjenosti.

Dejavniki na področju oskrbe s pitno vodo in njene distribucije

Pri uvrstitvi storitev na seznam bistvenih storitev na področju oskrbe s pitno vodo in njene distribucije uredba sledi Prilogi II Direktive 2016/1148/ES, ki določa vrste subjektov v sektorju oskrba s pitno vodo in njena distribucija. Glede na navedeno direktivo so subjekti tega sektorja dobavitelji in distributerji vode,⁴ namenjene za prehrano ljudi, vendar brez distributerjev, za katere je distribucija vode za prehrano ljudi le del splošne dejavnosti distribucije drugih dobrin in blaga, ki ne štejejo za bistvene storitve. Vsled tega je bila v prilogi 1 uredbe na področju oskrbe s pitno vodo in njene distribucije uvrščena storitev »zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode« (šifra standardne klasifikacije dejavnosti 36.000) z omejitvijo, da se ta storitev zagotavlja za gospodinjstva (da se zasleduje vidik uporabe pitne vode za prehrano ljudi).

Minimalni prag za hipotetično število uporabnikov bistvene storitve na tem področju je postavljen relativno visoko na 100.000 uporabnikov, pri tem pa je potrebno opozoriti, da se pri oceni izpolnjenosti tega dejavnika upoštevajo vsi uporabniki, ki storitev uporabljajo neposredno, posredno ali s posredovanjem oziroma so odvisni od nje.

Glede na to da oskrba s pitno vodo sodi med obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja, geografsko območje, na katerem ima vpliv motnja pri zagotavljanju bistvene storitve na področju oskrbe z vodo in njeno distribucijo, ni razširjeno na celotno območje Republike Slovenije, temveč je minimalni prag dejavnika določen na območju, večjem od deset odstotkov površine Republike Slovenije.

Dejavniki na področju zdravstva

Pri vseh štirih bistvenih storitvah na področju zdravstva je dejavnik število uporabnikov določen kot dejavnik, ki mora biti obvezno izpolnjen, da bi se lahko nek konkretni subjekt določilo za izvajalca bistvenih storitev. Zaradi večje jasnosti je glede na značilnosti posamezne storitve ta dejavnik za vsako od teh štirih bistvenih storitev tudi različno ovrednoten.

Glede na prosto izbiro izvajalca na vseh ravneh zdravstvenega varstva oziroma možnost dviga zdravila na recept v katerikoli lekarni v Republiki Slovenije je geografsko območje, na katerem lahko vpliva incident, razširjeno na območje Republike Slovenije.

Dejavniki na področju prometa

⁴ Kot so opredeljeni v točki 1(a) člena 2 Direktive Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 330, 5.12.1998, str. 32).

Uredba na področju prometa glede števila uporabnikov razlikuje med uporabniki (fizičnimi ali pravnimi osebami, ki uporabljajo posamezno bistveno storitev neposredno, posredno ali s posredovanjem oziroma so od nje odvisne) in fizičnimi osebami glede na vrsto posamezne bistvene storitve (potniški/ tovorni promet).

Glede na potrebnost hitrega odziva pri zagotavljanju nekaterih bistvenih storitev (na primer v zračnem in cestnem prometu) je dejavnik trajanja incidenta ovrednoten relativno kratko – na več kot 12 ur ali na 24 ur, pri drugih bistvenih storitvah na tem področju (na primer železniški in pomorski potniški ter tovorni promet) pa je ovrednoten relativno dolgo – na najmanj teden dni.

Glede na to da subjekti na področju prometa lahko delujejo na celotnem območju Republike Slovenije, je geografsko območje, na katerem lahko vpliva incident, razširjeno na območje Republike Slovenije.

Dejavniki na področju bančništva

Glede na obseg posamezne bistvene storitve na področju bančništva je dejavnik število uporabnikov ovrednoten za vsako bistveno storitev drugače – od več kot 10.000 uporabnikov do več kot 100.000 uporabnikov.

Glede na potrebnost hitrega odziva pri zagotavljanju nekaterih bistvenih storitev (na primer dejavnost obdelave finančnih transakcij in dejavnost poravnjav, vključno s transakcijami s kreditnimi karticami – plačni promet) je dejavnik trajanja incidenta ovrednoten relativno kratko – na več kot en dan, pri drugih dveh bistvenih storitvah na tem področju pa je ovrednoten relativno dolgo – na več kot tri dni oziroma na več kot teden dni.

Glede na to da subjekti na tem področju lahko delujejo na celotnem območju Republike Slovenije, je geografsko območje, na katerem lahko vpliva incident, razširjeno na območje Republike Slovenije.

Dejavniki na področju infrastrukture finančnega trga

Pri obeh bistvenih storitvah na področju infrastrukture finančnega trga je dejavnik število uporabnikov določen na 10.000 uporabnikov, glede na potrebnost hitrega odziva pri zagotavljanju bistvenih storitev pa je dejavnik trajanja incidenta določen na več kot tri delovne dni.

Glede na to da subjekti na tem področju lahko delujejo na celotnem območju Republike Slovenije, je geografsko območje, na katerem lahko vpliva incident, razširjeno na območje Republike Slovenije.

Dejavniki na področju preskrbe s hrano

Pri bistveni storitvi na področju preskrbe s hrano je dejavnik število uporabnikov določen na več kot 100.000 uporabnikov, dejavnik trajanja incidenta pa je ovrednoten v trajanju več kot teden dni.

Glede na to da lahko subjekti bistveno storitev skladiščenja zagotavljajo na celotnem območju Republike Slovenije, je geografsko območje, na katerem lahko vpliva incident, razširjeno na območje Republike Slovenije.

Dejavniki na področju varstva okolja

Glede na to da je na seznam bistvenih storitev na področju varstva okolja vključena storitev »ravanje z nevarnimi odpadki« (šifra standardne klasifikacije dejavnosti 38.220), uredba kot »nevarne odpadke« šteje tudi »radioaktivne odpadke«. Iz Pojasnil k standardni klasifikaciji dejavnosti – SKD 2008, ki so priloga 2 k Uredbi o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08), je namreč razvidno, da k storitvi »38.220 Ravnanje z nevarnimi

odpadki« spada tudi »ravljanje z radioaktivnimi odpadki«, na primer ravnanje z nizkoradioaktivnimi odpadki iz bolnišnic ali priprava jedrskih odpadkov za skladiščenje in odlaganje. V teh pojasnilih je izpostavljeno tudi, da predelava izrabljenega jedrskega goriva in visokoradioaktivnih odpadkov v to storitev ne sodi.

Pri bistveni storitvi na področju varstva okolja je potrebno pri dejavniku število uporabnikov presoditi, ali je dejavnik izpolnjen ne samo glede števila (50.000 fizičnih oseb), temveč tudi glede posledice, ki jo povzroči incident tem osebam (neposredni kratkoročni vpliv na zdravje teh oseb zaradi onesnaženja ali radioaktivne kontaminacije okolja).

Glede na potrebnost hitrega odziva tega področja je dejavnik trajanja incidenta ovrednoten relativno kratko – na več kot 24 ur.

Glede na to da bi imela motnja pri zagotavljanju te storitve največji vpliv na območju, kjer se zagotavlja, oziroma v svoji neposredni okolici, je dejavnik geografske razširjenosti ovrednoten kot območje z več kot 50.000 prebivalci ali območje, ki je večje od 100 hektarjev.

PRILOGA 1

Uredba vsebinsko sledi Prilogi II Direktive 2016/1148/ES in bistvene storitve razdeli na področja oziroma podpodročja. Seznam bistvenih storitev je s predloženo uredbo določen s Prilogo 1 k uredbi, iz katere je razvidno:

- področje glede na drugi odstavek 5. člena ZInFV (energija, digitalna infrastruktura, oskrba s pitno vodo in njena distribucija, zdravstvo, promet, bančništvo, infrastruktura finančnega trga, preskrba s hrano in varstvo okolja),
- podpodročje (kjer je to potrebno glede na Prilogo II direktive; in sicer sta to področji energije- elektrika, nafta, plin in prometa- zračni, železniški, vodni, cestni),
- šifra podrazreda standardne klasifikacije dejavnosti in naziv (iz Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti- Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08) ter
- po potrebi omejitve, na katere dejavnosti znotraj podrazreda oziroma naziva iz SKD se bistvena storitev nanaša (tako je npr. za naziv storitve »Trgovanje z električno energijo« v opombi navedeno, da se ta storitev nanaša samo na prodajo električne energije odjemalcem itd.)⁵.

Z navedenim se tudi konkretizirajo določbe uvodne izjave št. 22 Direktive 2016/1148/ES, ki pravi, da je možno, *»da subjekti v sektorjih in podsektorjih iz te direktive zagotavljajo tako bistvene storitve kakor tudi druge storitve, ki ne štejejo za bistvene. [...] Za izvajalce bistvenih storitev bi morale veljati posebne varnostne zahteve, vendar le za tiste storitve, ki štejejo za bistvene. Države članice bi za namen določitve izvajalcev bistvenih storitev zato morale sestaviti seznam storitev, ki štejejo za bistvene«*.

⁵ Skladno z SKD namreč pod storitev 35.140 »Trgovanje z električno energijo« spadajo poleg prodaje električne energije odjemalcem tudi dejavnosti trgovcev, tržnih posrednikov ali zastopnikov, ki trgujejo z električno energijo prek sistemov za distribucijo energije, s katerimi upravljajo drugi.